

Uzasadnienie
do zarządzenia Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Warszawie
i Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Łodzi
z dnia 25 maja 2016 r.

zmieniającego zarządzenie w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru
Natura 2000 Dolina Dolnej Pilicy PLH140016

Zmiana zarządzenia Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Warszawie i Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Łodzi z dnia 31 marca 2014 r. (Dz. Urz. Woj. Mazowieckiego z 2014 r. poz. 3719 i 12075), (Dz. Urz. Woj. Łódzkiego z 2014 r. poz. 1661 i 4774) w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Dolina Dolnej Pilicy PLH140016 podyktowana jest uwagami Ministra Środowiska przesłanymi pismem z dnia 27 lutego 2015 r., znak: DP-074-66/749/14/JJ, w zakresie błędu w podstawie prawnej zarządzenia, podania „zbędnej” informacji w tytule załącznika niewłaściwych zapisów, w załączniku nr 3, dotyczących zagrożeń oraz opisu zagrożeń w lp. 2, 3, 6, 7, 9, 10, 14, 15, 20 w załączniku nr 5 w wyznaczonych działaniach ochronnych o nr 2 i 5 oraz dla części przedmiotów ochrony, w tym 3150 braku odpowiedniej adnotacji w uzasadnieniu, wprowadzenie lub zmodyfikowanie w załączniku nr 6 dotyczącym wskazań do zmian w istniejących dokumentach planistycznych. Wniesione uwagi uznano za słuszne i w tym zakresie skorygowano zapisy przedmiotowego zarządzenia.

Zgodnie z art. 28 ust. 3 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2015 r. poz. 1651 z późn. zm.), sporządzający projekt planu zadań ochronnych, a także zmieniając ten akt prawa miejscowego winien umożliwić zainteresowanym osobom i podmiotom prowadzącym działalność w obrębie siedlisk przyrodniczych i siedlisk gatunków, dla których ochrony wyznaczono obszar Natura 2000, udział w pracach związanych ze zmianą tego dokumentu, a także zapewnić możliwość udziału społeczeństwa, na zasadach i w trybie określonym w art. 3 ust. 1 pkt 11 oraz art. 39 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko, w postępowaniu, którego przedmiotem jest sporządzenie projektu (Dz. U. z 2016 r. poz. 353).

Szczegółowy tryb dokonywania zmian w planie zadań ochronnych określa rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 17 lutego 2010 r. w sprawie sporządzania projektu planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 (Dz. U. z 2010 r. Nr 34, poz. 186 z późn. zm.). Zgodnie z § 6 w związku z § 2 ww. rozporządzenia, tryb sporządzenia projektu zmiany planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 obejmuje m. in. obowiązek podania do publicznej wiadomości informacji o zamiarze przystąpienia do sporządzenia projektu planu zadań ochronnych.

W ramach zmian w obowiązującym planie zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Dolina Dolnej Pilicy PLH140016, Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Warszawie i Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Łodzi, zapewнили wszystkim zainteresowanym możliwość udziału w pracach związanych ze zmianą przedmiotowego planu zadań ochronnych.

Etap I udziału społeczeństwa obejmował:

1. Podanie Obwieszczeniem z dnia 12 maja 2015 r., znak: WPN-II.6320.16.2015.JS do publicznej wiadomości informację o zamiarze przystąpienia do zmiany planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Dolina Dolnej Pilicy PLH140016;

2. Ogłoszenie w sposób zwyczajowo przyjęty w siedzibie organów właściwych w sprawie, wywieszono na tablicy ogłoszeń w siedzibie Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Warszawie i Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Warszawie Wydział Spraw Terenowych II w Radomiu, Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Łodzi, i podane do publicznej wiadomości zgodnie z obowiązującym prawem, a także wywieszono na tablicach ogłoszeń urzędów miast, gmin, starostw powiatowych i sołectw znajdujących się w obszarze Natura 2000 Dolina Dolnej Pilicy PLH140016 oraz opublikowanie w prasie o zasięgu ogólnopolskim – „Nasz Dziennik”, wydanie z dnia 12 maja 2015 r.;

3. Organizacja spotkania dla zainteresowanych osób i podmiotów prowadzących działalność w obrębie siedlisk przyrodniczych i siedlisk gatunków, dla których ochrony wyznaczono obszar Natura 2000 w pracach związanych ze zmianą przedmiotowego planu zadań ochronnych. W spotkaniu, które odbyło się w siedzibie Centrum Sportu i Rekreacji w Warce w dniu 26 maja 2015 roku, uczestniczyło 9 osób: przedstawiciele jednostek samorządu terytorialnego, organizacji pozarządowych;

4. Wyłożenie w siedzibie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Warszawie i Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Łodzi, w ramach przeprowadzonych konsultacji społecznych projektu zmian zarządzenia w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Dolina Dolnej Pilicy PLH140016, celem zapewnienia możliwości udziału społeczeństwa na zasadach i w trybie określonym w ustawie z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2016 r. poz. 353).

W ramach przeprowadzonego postępowania dyskusyjnego z udziałem Zespołu Lokalnej Współpracy oraz społeczeństwa uwagi i wnioski rozpatrzone w następujący sposób.

Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Warszawie po przeanalizowaniu uwag Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Łodzi wniesionych w dniu 8 czerwca 2015 r. pismem z dnia 5 czerwca 2015 r., znak: WPN.6320.1.8.2011.AM.6 ustalił, iż:

- uwagę „zgodnie z projektem zarządzenia została uchylona w załączniku 3 zarządzenia (*Identyfikacja istniejących i potencjalnych zagrożeń dla zachowania właściwego stanu ochrony siedlisk przyrodniczych oraz gatunków zwierząt i ich siedlisk będących przedmiotami ochrony*) pozycja nr 20 dotycząca przedmiotu ochrony 2503 brzanka *Barbus peloponnesius* – brak jest informacji o powodach usunięcia lub przesunięcia do innej części tabeli. Zgodnie z obowiązującym SDF obszaru brzanka pozostaje nadal przedmiotem ochrony obszaru.”, należy uznać za słuszną i w tym zakresie skorygowano zapisy zarządzenia,

- uwagę „w załączniku nr 5 (*Działania ochronne ze wskazaniem podmiotów odpowiedzialnych za ich wykonanie oraz obszarów ich wdrażania*), pozycja nr 1 (*3150 Starorzecza i naturalne eutroficzne zbiorniki wodne ze zbiorowiskami Nympheion Potamion*) dotycząca zwrotu „*Nie planuje się działań dla tego siedliska*” została uchylona zgodnie z sugestią Ministra Środowiska, jednak w zarządzeniu w pozycjach nr.: 3, 4, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 16, 19 występuje również ten zwrot, w naszej opinii powinien również zostać usunięty”, należy uznać za słuszną i w tym zakresie skorygowano zapisy zarządzenia.

Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Warszawie po przeanalizowaniu uwagi Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej w Warszawie wniesionej w dniu 8 czerwca 2015 r. ustalił, iż:

- uwagę „(lp. 5) ...Działanie obligatoryjne: Ekstensywne użytkowanie kośne, kośno pastwiskowe lub pastwiskowe. Zadanie należy rozpocząć w pierwszych trzech latach obowiązywania planu zadań ochronnych a następnie kontynuować co roku...". Przedmiotem odpowiedzialnym za wykonanie działań: właściciel, posiadacz lub dzierżawca obszaru". UWAGA: RZGW w Warszawie nie ma możliwości wykonania przypisanego działania jako administrator działek - uznaje się za pozbawioną racji i nie znajduje się podstaw do naniesienia w tym zakresie zmian w projekcie zarządzenia. RZGW jako organ państwa odpowiedzialny jest za ochronę środowiska w tym przyrody. Ponad to w ramach kontroli aktów prawa miejscowego dokonywanych przez Ministra Środowiska zapis ten nie został podważony.

Etap II udziału społeczeństwa obejmował:

1. Podanie Obwieszczeniem z dnia 5 sierpnia 2015 r. znak: WPN-II.6320.37.2015.JS do publicznej wiadomości informacji o wyłożeniu projektu zarządzenia zmieniającego zarządzenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Warszawie oraz Regionalnego Dyrektora Ochrony w Łodzi;
2. Ogłoszenie ww. informacji odbyło się w sposób zwyczajowo przyjęty poprzez wywieszenie obwieszczenia: w siedzibie organów właściwych w sprawie, na tablicy ogłoszeń w siedzibie Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Warszawie i Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Łodzi, na stronie internetowej Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Warszawie i Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Łodzi oraz opublikowanie w prasie o zasięgu ogólnopolskim – „Nasz Dziennik”, wydanie z dnia 5 sierpnia 2015 r.;
3. Zamieszczenie informacji odbyło się, zgodnie z art. 21 ust. 2 pkt 24 lit. a ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko w publicznie dostępnych wykazach (Biuletyn Informacji Publicznej Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Warszawie i Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Łodzi);
4. Wyłożenie projektu zmiany planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Dolina Dolnej Pilicy PLH140016 w siedzibie Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Warszawie, w siedzibie Wydziału Spraw Terenowych II w Radomiu oraz w siedzibie Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Łodzi.

Wniesione w ramach konsultacji społecznych uwagi i wnioski rozpatrzono w następujący sposób.

Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Warszawie po przeanalizowaniu uwag Generalnego Dyrektora Ochrony Środowiska wniesionych drogą elektroniczną w dniu 14 sierpnia 2015 r., ustalił, iż:

- uwagę dotyczącą zapisu zagrożeń oraz opisu zagrożeń w załączniku nr 3 „Niewystarczająca wiedza o przedmiocie ochrony i identyfikacji zagrożeń” – „Ten zapis nie jest zgodny z instrukcją wypełniania Standardowych Formularzy Danych - 2012 r. dostępną pod adresem <http://natura2000.gdos.gov.pl/strona/nowy-element-3>. Skoro nic nie wiadomo o siedlisku to zgodnie z ww. instrukcją w tej kratce powinien być zapis "U Nieznane zagrożenie lub nacisk". Z drugiej strony trudno sobie wyobrazić, żeby tak mało było wiadomo o siedlisku/gatunku.”, należy uznać za słuszną i w tym zakresie skorygowano zapisy zarządzenia.

Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Warszawie po przeanalizowaniu uwag Klubu Przyrodników wniesionych pismem z dnia 10 sierpnia 2015 r., znak: L. dz. 800/2015, ustalił, iż:

- uwagę brzmiącą „Uzasadnienie do projektu zmiany zarządzenia musi przede wszystkim wskazywać, co i w jaki sposób jest zmieniane oraz dlaczego. Niewystarczające jest wskazanie na „uwagi Ministra

Środowiska”, ale należy podać, czego konkretnie te uwagi dotyczyły, jakie było brzmienie dotychczasowe, a jakie ma być nowe brzmienie zmienianych zapisów”. uznano w części za słuszną i dokonano korekty zapisów w treści uzasadnienia zarządzenia, poprzez uszczegółowienie zakresu wprowadzonych zmian.

- uwagę brzmiącą *„Zgodnie z art. 28 ust. 5 zdanie ostatnie ustawy o ochronie przyrody, plan zadań ochronnych może być zmieniony, jeżeli wynika to z potrzeb ochrony siedlisk przyrodniczych lub gatunków roślin i zwierząt. Ustawodawca przyjął, że plan zadań ochronnych sporządza się na czas określony, a przed upływem tego czasu można go zmienić w okolicznościach określonych ustawą. Intencją takiego zapisu ochrona trwałości ustanowionego planu. W naszej ocenie, przepis ten uniemożliwia dokonanie zmiany planu zadań ochronnych z innych przyczyn jak również ujęcie w zarządzeniu zmieniającym zmian wynikających z innych przyczyn. Ewentualnie, dopuszczalna mogła być zmiana mająca na celu usunięcie takich wad prawnych aktu prawa miejscowego, które mogły by prowadzić do jego uchylecia. Niedopuszczalne są jednak inne zmiany. Uważamy że przedstawiona propozycja zmiany zarządzenia w niektórych punktach wykracza poza ten zakres, a tym samym jest niezgodna z delegacją ustawową do zmiany PZO”.*, należy uznać za bezzasadną. Zgodnie z wytycznymi Generalnego Dyrektora Ochrony Środowiska znak: DZP-WP.600.24.2014.ŁR z dnia 9 grudnia 2014 r. „możliwość wprowadzania zmian do planu zadań ochronnych wynikająca z ochrony siedlisk i gatunków nie jest jedyną i wyłączną przesłanką dokonania zmian w dokumencie. System przepisów prawnych może bezpośrednio lub pośrednio wskazywać także inne sytuacje umożliwiające dokonanie modyfikacji planu. Zgodnie z art. 63 ustawy z dnia 23 stycznia 2009 r. o wojewodzie i administracji rządowej w województwie (Dz. U. z 2015 poz. 525 ze zm.) może to nastąpić w sytuacji, gdy czyjś interes prawny lub uprawnienia zostały naruszone przepisem aktu prawa miejscowego. Jednocześnie zgodnie z art. 61 ww. ustawy Prezes Rady Ministrów posiada ustawową kompetencję do uchylania aktów prawa miejscowego wydanych przez określone organy oraz ustawową kompetencję do określania, jak ma wyglądać kontrola takich aktów. Zgodnie z powyższym właściwy rzeczowo minister, przed przekazaniem kontrolowanego aktu prawa miejscowego może wystąpić do organu przygotowującego ten dokument o uchylenie lub zmianę kwestionowanego aktu prawa miejscowego we własnym zakresie. Nowelizacja zarządzenia podyktowana została koniecznością uwzględnienia uwag wniesionych przez Ministra Środowiska w toku procedury kontroli zgodności aktów prawa miejscowego z polityką Rady Ministrów.

- uwagę brzmiącą *„Niezrozumiałą jest zapis „Ekstensywnie użytkowanie powierzchni i elementów krajobrazu nieużytkowanych rolniczo”. Jeżeli elementy krajobrazu nie są użytkowane rolniczo, to w jaki sposób i po co miałyby być obligatoryjnie „ekstensywnie użytkowane” i dlaczego miałyby to być niezbędne dla ochrony siedliska?”*—należy uznać za słuszną i w tym zakresie skorygowano zapisy zarządzenia,

- uwagę brzmiącą *„Opis działań fakultatywnych nie może odwoływać się do „wymogów odpowiednich programów rolnośrodowiskowych”, tylko powinien wskazywać konkretny sposób użytkowania, określając jego ramy. Odwołanie do „obowiązujących programów rolnośrodowiskowych” nie byłoby jednoznaczne, gdyż jego treść zmieniałaby się w przypadku zmiany przez Ministra Rolnictwa wymogów programów rolnośrodowiskowych. Rozwiązanie takie jest niedopuszczalne legislacyjnie, gdyż przenosiłoby na Ministra Rolnictwa kompetencje do określania rzeczywistej treści zapisu PZO (poprzez określenie wymogów programów rolnośrodowiskowych), a to nie jest zgodne z delegacją ustawową.”* - uwagę uznaje się za pozbawioną racji i nie znajduje się podstaw do naniesienia w tym zakresie zmian w projekcie planu zadań ochronnych.

Podstawą utrzymania siedliska jest jego ekstensywne użytkowanie kośne, kośno-pastwiskowe, pastwiskowe w ramach działań obligatoryjnych. Natomiast działania fakultatywne są działaniami dodatkowymi, z tytułu których jest możliwość uzyskania dodatkowych przychodów. Właściciel, posiadacz lub dzierżawca obszaru może przystąpić do takich działań, mając do wyboru odpowiednie aktualnie obowiązujące pakiety rolnośrodowiskowe. Celowo w projekcie planu zadań ochronnych zastosowano zapis określający użytkowanie zgodne z wymogami odpowiedniego wariantu rolnośrodowiskowego w ramach obowiązującego Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich, ponieważ daje on możliwość realizacji działania nawet jeśli zmienione zostaną wymogi pakietów rolnośrodowiskowych. W przypadku zastosowania szczegółowych pakietów PROW, każda zmiana w pakietach rolnośrodowiskowych uniemożliwiłaby realizację działania. Odnośnie zarzutu nakładania na Ministerstwo Rolnictwa konieczności realizacji działania stwierdza się, iż planowane działanie jest tylko fakultatywne, a co za tym idzie nie ma konieczności jego realizacji.

- uwagę brzmiącą „*Niezrozumiałe, nie wynikające z potrzeb przedmiotów ochrony, a prawdopodobnie wręcz szkodliwe dla ochrony obszaru jest uchylene załącznika nr 6.*” - uwagę uznaje się za pozbawioną racji i nie znajduje się podstaw do naniesienia w tym zakresie zmian w projekcie planu zadań ochronnych. Minister Środowiska w tym zakresie złożył uwagę, gdzie zgodnie z art. 28 ust. 10 pkt 5 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody, plan zadań ochronnych określa wskazania do zmian w istniejących dokumentach planistycznych, dotyczące eliminacji lub ograniczenia zagrożeń wewnętrznych lub zewnętrznych, jeżeli są niezbędne dla utrzymania lub odtworzenia właściwego stanu ochrony siedlisk przyrodniczych. Ponowna analiza wykazała, że zapisy we wskazaniach do zmian w dokumentach planistycznych są ogólne i nie są niezbędne dla utrzymania lub odtworzenia właściwego stanu ochrony przedmiotów ochrony w obszarze. W związku powyższym przychyłono się do uwag Ministra Środowiska i usunięto zapisy w ww. miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego.

Projekt zmian planu zadań ochronnych został uzgodniony przez Wojewodę Mazowieckiego w trybie art. 59 ust. 2 ustawy z dnia 23 stycznia 2009 r. o wojewodzie i administracji rządowej w województwie (Dz. U. z 2015 poz. 525 ze zm.) – pismo z dnia 7 grudnia 2015 r. znak: LEX-III.0521.2.17.2015.

Projekt zmian planu zadań ochronnych został uzgodniony przez Wojewodę Łódzkiego w trybie art. 59 ust. 2 ustawy z dnia 23 stycznia 2009 r. o wojewodzie i administracji rządowej w województwie – pismo z dnia 8 lutego 2016 r., znak: IA-IV.0521.29.2015